

4 juni 2011

Verlag van het bezoek van de penningmeester van Zambridge Senanga.

Het bezoek begint met een weerzien na 35 jaar. Er zijn nog een paar oude bekenden van wie ik weet dat ze nog in leven zijn en ook waar ze wonen. En er zijn via Zambridge natuurlijk ook nieuwe contacten bijgekomen. Het is ontroerend en imponerend om te zien hoeveel hetzelfde is gebleven, rivier en omgeving, en hoeveel er is veranderd, de enorme bevolkingsgroei met alles wat daarbij hoort. Er is voor de telefoon bijna overal bereik, de antennemasten zie je op veel plaatsen staan in het landschap. Er is een asfaltweg, een bank en zelfs een internetcafé. Maar de armoede is onveranderd groot. De meeste mensen komen niet verder dan overleven. We hadden werkbezoeken voorbereid bij de twee scholen uit ons project en een gesprek met een vertegenwoordigster van 'Home based care'.

Senanga Orphan Day Centre. (SODC)

Samen met Mike Mutti, en Rose Kalaluka, bestuursleden van het lokale bestuur, wordt de school bezocht. Er is al geruime tijd vrij veel inbreng van de overheid, d.w.z. dat de docenten betaald worden met overheidsgeld. Leermiddelen worden ook betaald door het ministerie. We werden rondgeleid door mrs. Precious Lubinda, het hoofd van de school. Er zijn 5 leslokalen die er redelijk netjes uitzien maar naar Nederlandse maatstaven tamelijk afgetrapt. We worden per klas aan de leerlingen en aan de docenten voorgesteld en kunnen natuurlijk zelf ook iets zeggen.

Daarna volgt een uitgebreid gesprek met het hoofd van de school. Ik had nogal wat vragen uit Nederland meegenomen en daar kwamen bevredigende antwoorden op.

De school is de eerste 9 jaar gratis, dat is een jaar langer dan de andere regeringsscholen. Na de negende klas moet er een examen afgelegd worden en bij slagen moet men dus naar een andere school. En ook betalen. Dat is voor veel kinderen een groot probleem. Er zijn momenteel 440 leerlingen.

Een duidelijke selectieprocedure is er niet. De school staat bekend als een school voor kwetsbare kinderen en heeft minder te

besteden dan de gemiddelde school. Het hoofd van de school volgt voor een deel ook haar intuïtie en dat bij elkaar lijkt goed te werken. Er wordt les gegeven in twee groepen, d.w.z. de helft 's morgens en de helft 's middags. Er is wel een docente die speciaal belast is met het counselen van de kinderen, die in de meeste gevallen natuurlijk al veel hebben meegemaakt in de zin van ouders die overleden zijn.

Zambridge is de enige organisatie die subsidie geeft, deze subsidie wordt geheel gebruikt voor voeding. De dagelijkse maaltijd is erg belangrijk om de kinderen gemotiveerd te houden naar school te komen.

Er is geen electriciteit maar de bedrading is bijna geheel aanwezig en er is betrekkelijk weinig voor nodig om een aansluiting te maken zodat er ook computerles gegeven kan worden. Er zijn 5 computers, een enigszins gedateerde versie naar onze maatstaven, die ooit door een onduidelijke instantie gegeven zijn.

Maxanaedi primary school.

Begonnen op zeer basaal niveau met muren van modder en dak van gras wordt er nu gewerkt aan een gebouw met een permanente status. De financiering is nog niet rond dus voorlopig is het nog behelpen, er is nog een flinke inspanning nodig om het benodigde geld bij elkaar te krijgen. De foto's geven een duidelijk beeld van de bouwactiviteiten. De materialen worden ingekocht door het bestuur van Zambridge en de aannemer voert het werk uit.

Er zijn 240 leerlingen die les krijgen in drie groepen, verspreid over de dag. De docenten zijn niet bevoegd maar hebben wel allemaal de ambitie om de opleiding te gaan volgen. Eén van hen is daarmee ook bezig, gesubsidieerd door Zambridge. Zij zal over enkele maanden haar studie afronden en dan weer terugkomen naar de Maxanaedischool. Als het lukt om de leerlingen in een permanent gebouw te krijgen ontstaan er nieuwe mogelijkheden. Het ministerie van onderwijs gaat dan de docenten een salaris betalen en er komen dan ook docenten met een vakopleiding.

We worden hartelijk ontvangen door de docenten en door verzorgers/familieleden en grootouders. De leerlingen dansen en zingen voor ons en tonen wat ze allemaal geleerd hebben over de

risico's van AIDS. Ook de schoolboeken die wij vinden in het schuurtje van de school brengen dit onderwerp steeds weer terug. Het gebrek aan ongeveer alles is hier nog veel duidelijker dan bij SODC. Er moet geïmproviseerd worden met leerkrachten, gebouw, schoolinrichting (er zijn vrijwel geen stoelen of banken). Leermiddelen worden vaak tweedehands aangeschaft of zijn restanten van andere scholen.

Home based care.

We hebben een gesprek met de penningmeester van "home based care". Inmiddels meer dan tien jaar geleden opgezet door vrijwilligers om AIDS-patienten thuis te bezoeken, mentaal te ondersteunen en ook om voedsel te verstrekken. Inmiddels zijn er 10 counselors, allen getraind in het ziekenhuis. Er kan bloedonderzoek gedaan worden, er worden motiveringsgesprekken gehouden om mensen hun medicatie te laten innemen en nog steeds wordt er ook voedsel verstrekt. Het taboe om over AIDS te spreken raakt er wel wat vanaf en dat biedt grote voordelen, zeker als het om voorlichting gaat.

Conclusie.

Al met al was het een in zeer goede sfeer verlopen bezoek waarbij we op onze vragen meestal een bevredigend antwoord kregen. De motivatie om vanuit het nog steeds welvarende Nederland iets te doen voor deze mensen is er door versterkt. Het geheel blijkt overeen te komen met wat ik gehoopt had aan te treffen: een ondersteuningsproject met veel eigen inbreng van de mensen die het aangaat waarbij er vrijwel geen overheadkosten gemaakt worden.

Bram de Vente
verslag september 2011